

saa er efter min Formening den eneste tilbageværende Mulighed for at genrejse Banken borte.

Det var, det siger jeg nu, en Ulykke, at man paa Generalforsamlingen i Aarhus ikke vilde høre efter den Tale, der blev holdt af det ærede Medlem Hr. Rytter, men at man fulgte andre Folk; det var efter min Formening en stor Fejl. Det ærede Medlem Hr. Rytter kan maaske have fejlet paa andre Omraader ved den Maade, hvorpaa han søgte at erhverve Kapital — det skal jeg ikke forsøge at kritisere her —, men jeg maa tilstaa, at i det afgørende Øjeblik, da Ulykken var sket, at Banken var lukket, tog det ærede Medlem Hr. Rytter som en Mand sit Standpunkt, som han anbefalede paa Generalforsamlingen i Aarhus; men man vilde ikke høre efter ham, og det ærede Medlem Hr. N. P. Jensen allermindst. Det maa han nu afgøre.

Jeg siger nu til de Herrer, der vil genrejse Banken, at for Andelssagens egen Skyld og for Indskydernes Skyld maa de skynde sig ogsaa med at se, om de kan skaffe Pengene, det vil sige rigtige Penge. Og man er jo ikke helt ærlig i saa Henseende — det siger jeg nu —, naar man gaar ud til Befolkningen og siger: I kan tegne Beløb til at starte en ny Bank for, og de kan indbetales i Løbet af 4 Aar. Herregud, det er jo ikke Papir, Banken trænger til, men rigtige Penge; og hvis der virkelig er Alvor i at genrejse Andelsbanken, maa Pengene skaffes til Veje i rigtige Menneskepenge, som man siger; Pengene maa lægges paa Bordet, det kan ikke nytte med mere Papir, der skal betales om 4 Aar. Jeg mener ogsaa, at den Bankdiskussion, vi førte sidste Vinter, viser, at der her i Tinget er Partier, der mener, at naar man skal starte en Bank, skal Pengene indbetales, og de skal ikke indbetales i Løbet af 4 Aar.

Der er ogsaa andre Spørgsmaal, som meget snart maa bringes til Afgørelse. Jeg synes, det er uretfærdigt, at de smaa Sparere, som jo er 50 000 i Tal, og som har 200 Kr. eller derunder i Banken, ikke kan faa det fulde Beløb udbetalt fra Banken. De smaa Sparere i Diskontobanken fik jo Pengene udbetalt. Det er det ærede Medlem Hr. N. P. Jensen, der er Formand for Indskyderforeningen — jeg ved ikke, om den har faaet nogle Medlemmer endnu —, men det ærede Medlem har, saa vidt mig bekendt, ikke sat sig i Bevægelse for at skaffe de smaa Sparere Pengene tilbage. Indskyderforeningen for Diskontobankens Vedkommende gjorde, hvad den kunde paa dette

Punkt, og det lykkedes den at skaffe de smaa Sparere deres Penge.

Jeg har talt med den højtærede Statsminister om dette Spørgsmaal, og han har stillet sig meget velvilligt til at medvirke til at skaffe disse Folk deres Penge. Men naar Indskyderforeningen forholder sig fuldstændig i Ro og ikke synes at interessere sig for det Spørgsmaal, saa kan man godt forstaa, at Nationalbanken, som er den, der skal betale Pengene, ikke foretager noget. Den skal nok holde sig tilbage, det kan det ærede Medlem være overbevist om, saa jeg vil henstille til det ærede Medlem, om han ikke kunde røre paa sig i den Sag, saa vi kunde komme til en Afgørelse. Det er navnlig nødvendigt at faa en snarlig Ordning af Spørgsmaalet, hvis man skal kunne faa en hurtig Udlodning af Sparepengene til Andelsbankens Indskydere. Hvis man snart kan faa en Ordning, venter jeg, at der kan finde en Udlodning Sted af maaske 50 pCt., jeg tør ikke love noget bestemt i saa Henseende. Men det er, som sagt, alle disse Bestræbelser for at genrejse Banken, der har været Skyld i, at der intet har kunnet ske i den Retning. Jeg beklager det og haaber, at vi snart kan faa et endeligt Svar fra de Herrer, saa man kan faa en Ordning af Spørgsmaalet.

Med disse Ord vil jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig Vedtagelse.

Rytter: Jeg har den Ære at give Møde i denne Sag som Ordfører for mit Parti og skal udtale følgende:

Vi har med Sorg set, at ogsaa Andelsbanken har maattet standse, og at saaledes den tredie store Bank er bukket under for Krigens Eftervirkninger. Ethvert Banksammenbrud er selvfølgelig en Ulykke for Landet, for større eller mindre Kredse, og denne Banks Sammenbrud er et haardt Slag, ikke for noget politisk Parti, som det er blevet sagt, men for Andelsbevægelsen i det hele. Der var stillet saa store Forhaabninger til denne Bank, bl. a. som Konkurrent til og Regulator overfor de private Banker. Paa den anden Side maa man troste sig med, at Opretholdelsen af svage Banker, naar det ikke økonomisk set er forsvarligt, ogsaa kan være en Ulykke, idet en svag Bank er nødsaget til at holde Liv i de daarlige Foretagender, hvori den har anbragt sine Midler. Det er blevet sagt, særlig fra socialdemokratisk Side, at denne Banks Sammenbrud navnlig ramte Venstre som politisk Parti. Jeg noterer med Glæde, at hverken Erhvervsministeren eller Ordføreren har